

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE REGIONU ORLICKO

Připravila

Komise pro strategický rozvoj regionu Orlice

za asistence

Berman Group, Inc.

Prosinec 1998

Aktualizace 2015

OBSAH

ÚVOD	5
AKČNÍ PLÁNY	7
<i>ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU</i>	<i>7</i>
<i>DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST</i>	<i>15</i>
<i>ROZVOJ VENKOVA</i>	<i>21</i>
PRIORITY K CÍLŮM AKČNÍCH PLÁNŮ	28
REALIZACE PLÁNU	31
Přílohy :	
Profil regionu	

ÚVOD

V srpnu 1997 připravilo ministerstvo pro místní rozvoj projekt asistence obcím nacházejících se v problémových oblastech (vysoká nezaměstnanost, povodně atd.). Cílem tohoto projektu, který byl hrazen z prostředků PHARE, je seznámit obce s důležitostmi strategického plánování ekonomického rozvoje. Prvními účastníky byla města Chomutov a Jirkov, jejichž starostové souhlasili spolupracovat a vytvořit společný strategický plán pro obě města. V lednu 1998 nabídlo ministerstvo účast v projektu městu Krnovu. Cílem projektu bylo dále ověřit metodiku strategického plánování i v rámci mikroregionu, a proto byl v květnu 1998 vybrán mikroregion v okolí měst Žamberka, Letohradu a Jablonného nad Orlicí, který má fungující Sdružení obcí a měst Orlice.

V květnu 1998 sezvali starostové těchto tří měst (Petr Šilar – Letohrad, Miloslav Chvátil – Žamberk a Jaroslav Krátký – Jablonné) 31 zástupců regionálních podniků, soukromých podnikatelů, zástupců škol, členů zastupitelstev dalších obcí a zástupců jiných institucí, aby společně vytvořili Komisi pro strategický rozvoj regionu Orlicko (dále jen Komise). Úkolem Komise bylo vytvořit ve strukturovaném procesu strategický plán ekonomického rozvoje. Starostové dále požádali Ing. Stanislava Adamce, generálního ředitele největšího podniku v regionu, OEZ Letohrad, aby Komisi předsedal. Berman Group, organizační složka americké společnosti registrované ve státě Michigan, spolupracovala na projektu v roli konzultantů Komise, tak jak bylo ujednáno mezi ministerstvem, městy a Berman Group.

V rámci první fáze projektu "Zkoumání prostředí" radnice pod vedením a odborným dohledem Městského úřadu v Žamberku připravily Profil regionu, který obsahuje informace demografického charakteru o obyvatelstvu, informace o místní ekonomické základně a podnikatelském prostředí, infrastruktuře, stavu životního prostředí a podmínkách bydlení. Všechny obecní a městské úřady v regionu, Úřad práce a mnohé další agentury a instituce poskytly data a zdrojový materiál. Profil je přiložen k tomuto plánu jako *Příloha A*.

Členové Komise se osobně zúčastnili rozhovorů s představiteli a zástupci největších zaměstnavatelských subjektů z průmyslového sektoru i sektoru obchodu a služeb v regionu, aby zjistili, jaký je jejich postoj k místní i státní správě a jaké jsou jejich plány do budoucna. Analýza výsledků tohoto průzkumu je obsažena v *Příloze B*.

V září 1998 byla dvěma subkomisemi dokončena práce na analýzách SWOT. Subkomise pro vnitřní analýzu měla za úkol analyzovat silné a slabé stránky regionu a posoudit, v jaké konkurenční pozici se nachází vůči ostatním městům a mikroregionům České republiky, se kterými soutěží o pracovní místa a investice. Konkurenceschopnost Orlicka byla rovněž zahrnuta do analýzy Subkomise pro vnější analýzu, která se zabývala vnějšími hrozbami a příležitostmi. Zprávy těchto subkomisí jsou přiloženy jako *Příloha C*.

Tato základní báze znalostí sloužila pak členům Komise při určování současných a budoucích (během několika příštích let) rozhodujících oblastí (kritických bodů) rozvoje místní ekonomiky. Tyto kritické body, na které je celý plán zaměřen, jsou: (1) rozvoj cestovního ruchu, (2) dopravní obslužnost a (3) udržitelný rozvoj venkova.

Komise se poté rozdělila do tří pracovních skupin, aby odděleně pro každý kritický bod provedly analýzu současného stavu a dosáhly konsensu o tom, jaké kroky musí obce, podniky, vzdělávací a ostatní instituce učinit, aby nastalo v těchto oblastech zlepšení. Pracovní skupiny se skládaly ze členů Komise, zástupců dalších obcí, okresního a dalších úřadů a dalších jednotlivců, kteří jako specialisté poskytlí potřebné zkušenosti a znalosti.

Pracovní skupiny se sešly mnohokrát v období od září do listopadu 1998, aby vytvořily Akční plány sestávající ze záměrů, cílů a strategií, které řeší problematiku daných tří kritických oblastí. Tyto Akční plány jsou jádrem Strategického plánu rozvoje regionu Orlicko. Je to velmi ambiciózní plán, do jehož realizace bude zapojeno mnoho jednotlivců a organizací.

Plán klade důraz na vytvoření trvalého partnerství mezi městy a vesnicemi v rámci regionu i mezi veřejnou správou a podnikatelskou veřejností

Využití konkurenčních výhod regionu a náprava jejich nevýhod je možná pouze tehdy, pokud budou efektivně zapojeny všechny místní zdroje. Na realizaci strategického plánu se kromě radnic budou podílet i další organizace. Pro úspěch realizace bude podstatné, zda přetrvá partnerství a spolupráce mezi velkými a malými městy a obcemi a mezi veřejným a soukromým sektorem, úspěšně zahájené v průběhu procesu strategického plánování.

Z celého procesu plánování v regionu a výsledného strategického plánu plyne několik důležitých závěrů. Za prvé, politické vedení mnoha obcí a místní podnikatelská společnost cítí zodpovědnost za budoucnost regionu a jsou ochotni věnovat svůj čas a jiné zdroje, aby bylo dosaženo budoucnosti takové, jakou si ji společně představují a jakou ji nastínili v plánu.

Za druhé, jak v regionu, tak mimo něj, existují zdroje, které mohou být při dobré organizaci využity tak, aby řešily nejzávažnější problémy budoucího rozvoje. K zajištění toho, aby byly záměry plánu skutečně naplněny, však bude zapotřebí spolupráce, vůle a nadšení všech občanů.

Za třetí, témata rozvoje cestovního ruchu, udržitelného rozvoje venkova a dopravní obslužnosti jsou vzájemně propojena a je možné s nimi efektivně pracovat pouze pokud je budeme chápat jako celek. Zlepšení v jedné oblasti napomůže k zlepšení i v oblastech ostatních.

Výstavba a rekonstrukce zařízení pro volný čas a cestovní ruch bude sloužit nejenom potřebám turistům a návštěvníkům, ale pomůže zvýšit i kvalitu života ve venkovských oblastech a pozitivně ovlivní kritický bod "Rozvoj venkova". Lepší údržba silnic či výstavba nových cyklistických stezek může, jako vedlejší produkt, přispět k lepší dopravní obslužnosti regionu.

Zlepšení kvality a rozšíření nabídky dopravních služeb opět zlepší životní podmínky ve venkovských oblastech a zvýší komfort pro turisty a návštěvníky. Vytvoření poradního sboru pro dopravu se stane základem partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem, které je klíčové pro konkurenceschopnost regionu. Všechny programy akčního plánu pro rozvoj venkova, pokud budou realizovány, zvýší atraktivitu regionu jako dobrého místa pro život i pro rekreaci.

Plán byl přijat Komisí pro strategický rozvoj 30. listopadu 1998 a bude předložen jednání městských zastupitelstev na prvním jednání v roce 1999. Realizace může začít okamžitě po schválení zastupitelstvy.

Úspěch realizace bude záležet na neustávající zodpovědnosti těch, kteří byli členy Komise a pracovních skupin a ostatních, kteří budou mít příležitost se na realizaci této vize budoucnosti regionu podílet. Zastupitelstvům se doporučuje vytvořit Komisi pro řízení realizace složenou z vedoucích představitelů soukromého a veřejného sektoru, jejímž úkolem bude sledovat plnění všech 26 konkrétních projektů (cílů) plánu.

ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU

Cestovní ruch představuje pro region výrazný potenciál dalšího rozvoje. Jeho přírodní krásy, nabídka zimní i letní rekreace a tradice v individuální rekreaci představují solidní základ pro využití tohoto potenciálu. Posilování postavení Orlicka jako turistického cíle bude vyžadovat trvalou a dobře koordinovanou spolupráci především v oblasti marketingu všech, kteří závisejí na návštěvnících z vnějšku – majitelů ubytovacích zařízení, poskytovatelů dalších služeb i obcí.

„Průmysl“ cestovního ruchu představuje v dnešní době jedno z nejrychleji rostoucích, ale současně i nejvíce konkurenční prostředí, které vyžaduje stále nové a nové nápady. Region musí upravit svůj image tak, aby zaujal i novou generaci turistů a rekreantů, kteří tráví na dovolených kratší dobu, ale utrácejí více peněz a hledají nové aktivity a služby uspokojující jejich potřeby nových a výjimečných zážitků v místech, která dosud nejsou návštěvníky přeplněna. Ideální dovolená se v představách mnoha turistů spojuje právě s tímto. Příležitosti pro tělesná cvičení pod střešou i ve volné přírodě stejně jako k relaxaci a zábavě, výborná kuchyně a prvotřídní služby mohou přilákat nové klienty vyšší třídy, kteří hledají nová zajímavá místa pro dovolenou. Nalezení nových tvořivých přístupů jak na tomto trhu prodat Orlicko jako populární středisko se opět neobejde bez společného zapojení místní správy i provozovatelů z oblasti cestovního ruchu.

Investice do cestovního ruchu nemusí přinést okamžité výsledky. K tomu, aby se jej v regionu podařilo nastartovat, je kromě samotné existence turistických atrakcí nezbytný plánovací proces, který zahrne zvážení otázek ekonomických, infrastruktury, lidských zdrojů i životního prostředí. Obce a region mohou ve svém úsilí uspět pouze tehdy, pokud realisticky ohodnotí své zdroje, zvažují všechna pro a proti, naplánují akce a projekty, které budou dostatečně pružně reagovat na nečekané události – a především budou velmi agresivně nabízet své přednosti na trhu.

Komise usoudila, že největším problémem v oblasti cestovního ruchu je naplnění ubytovacích kapacit v období mimo hlavní sezónu. K nalezení mimosezónního zákazníka tak směřuje několik projektů, počínaje marketingovou studií přes zlepšení informačních služeb až po rozšíření infrastruktury využitelné pro cestovní ruch.

Záměr - Infrastruktura pro CR**1. Rozšířit a zkvalitnit infrastrukturu pro cestovní ruch za účelem obohacení nabídky pro návštěvníky.****Popis situace:**

Vybavenost kvalitní infrastrukturou pro cestovní ruch je základem pro přilákání většího počtu návštěvníků, kteří by v dané oblasti trávili delší dobu a utráceli více peněz. Potřeby návštěvníků, jejich struktura a očekávání se neustále mění a je tedy zapotřebí vytvořit funkční mechanismus, který zajistí, že rekreační, stravovací, ubytovací a další zařízení pro turisty budou aktuálně odrážet poptávku potenciálních návštěvníků a současně v maximální míře sloužit potřebám místních obyvatel.

Poznámka: Šifra "3S" označuje pracovní skupinu, kterou budou tvořit starostové 3 měst regionu, tj. Žamberka, Letohradu a Jablonného, případně jimi pověřeni zástupci, a další odborníci podle toho, jak rozhodne komise pro řízení realizace celého strategického plánu.

Cíl 1.1. Výstavba nových a rekonstrukce stávajících objektů pro volný čas a cestovní ruch

Města a obce budou zlepšovat existující a hledat cesty k výstavbě nových zařízení, která mohou současně sloužit potřebám jak obyvatel, tak návštěvníků.

Strategie:

- 1.1.1. Město Letohrad (zodpovídá starosta) v rámci projektu na rekonstrukci koupaliště zadá zpracování studie proveditelnosti i na krytý bazén včetně marketingu, financování a technické realizace do 12/99.
- 1.1.2. Město Jablonné (zodpovídá starosta) uvede do provozu a bude provozovat hotel a společenský sál "U dubu" do 12/98.

Město Žamberk (zodpovídá starosta) rozhodne o řešení další existence kulturního sálu Panorama do 12/99.
- 1.1.3. Město Jablonné (zodpovídá starosta) vypracuje projekt a zahájí realizaci doplnění areálu koupaliště (soc. zařízení, šatny, občerstvení, oplocení) do 06/2000.
- 1.1.4. Město Žamberk (zodpovídá starosta) vybuduje klidovou zónu Tržnice včetně sociálního zázemí do 12/99.
- 1.1.5. Sdružení obcí a měst Orlice (zodpovídá předseda Orlice) ve spolupráci s jednou obcí připraví a realizuje projekt umělé ledové plochy v rámci Orlicka do 12/2003
- 1.1.6. Město Jablonné nad Orlicí (zodpovídá starosta) provede výstavbu speciálního zařízení a další potřebné práce ke zprovoznění veřejného koupaliště v Jablonném nad Orlicí do 12/2003.)

1.1.7. Sdružení obcí Orlicko bude v návaznosti na rozvoj produktů cestovního ruchu realizovat postupně související infrastrukturu

Cíl 1.2. Kvalitnější údržba silnic

Města a obce vytipují prioritní dopravní směry a dojednávají se SÚS jejich přednostní zimní údržbu ve vybraných časech, kdy se dá očekávat nápor turistů (sobota ráno).

Strategie:

- 1.2.1. Starostové Čenkovic, Mladkova a Pastvin budou v zimní sezóně 1998/99 sledovat situaci v údržbě silnic.
- 1.2.2. Starostové po sezóně vyhodnotí situaci a v případě potřeby starosta Jablonného projedná se SÚS možnosti přednostní zimní údržby pro potřeby cestovního ruchu do 06/99.

Cíl 1.3. Systém značení pro turisty

Sdružení měst a obcí Orlice (SMOO) ve spolupráci s městy a obcemi a Klubem českých turistů vypracují a zrealizují jednotný a společný systém označení zajímavostí, turistických cílů, směrů apod.

Strategie:

- 1.3.1. Města Jablonné, Letohrad a Žamberk (zodpovídají starostové) umístí na vjezdech do měst propagační tabuli informující o Informačních centrech a jejich otvíracích hodinách do 06/99.
- 1.3.2. Regionální informační středisko Žamberk provede analýzu současného stavu značení (co se značí ve městech i mimo, jakou formou, kdo značí a obnovuje, kde se znázorňuje) do 06/99.
- 1.3.3. Vedoucí RRR OkÚ a 3 starostové zajistí podklady, navrhnou a projednají zadání projektu značení v návaznosti na celorepublikový a zahraniční systém do 11/99.
- 1.3.4. "3S" vyberou zpracovatele projektu do 02/2000.
- 1.3.5. "3S" zorganizují prezentaci zpracovaného návrhu v rámci partnerství (cíl 3.1.) do 06/2000.

Cíl 1.4. Analýza infrastrukturní vybavenosti v CR

Města a obce ve spolupráci s podnikateli a okresním úřadem zadají zpracování studie, která identifikuje stávající infrastrukturu a služby, chybějící infrastrukturu a služby a vytipuje ty, které je vhodné rozvíjet a/nebo vytvořit.

Strategie:

- 1.4.1. Regionální informační středisko zpracuje analýzu existující infrastruktury a služeb do 02/99.
- 1.4.2. "3S" připraví zadání studie do 05/99.
- 1.4.3. "3S" vyberou zpracovatele studie do 08/99.
- 1.4.4. Zpracovatel předloží návrh studie "3S" do 02/2000.
- 1.4.5. "3S" v rámci partnerství 3.1. zajistí prezentaci studie s výběrem a stanovením priorit a rozhodne o možnostech realizace do 03/2000.

Cíl 1.5. cyklostezky

Sdružení Orlice ve spolupráci s obcemi navrhne revizi stávajících a doporučí vznik nových, více na cyklisty orientovaných - cyklostezek.

Strategie

- 1.5.1. Regionální informační středisko Žamberk provede analýzu současného stavu cyklotras (délka, umístění, druh komunikace) do 02/99.
- 1.5.2. "3S" připraví zadání novelizace komplexního systému cyklotras do 05/99.
- 1.5.3. "3S" vyberou zpracovatele "Generelu cyklostezek" do 08/99.
- 1.5.4. Zpracovatel představí "Generel" do 02/2000.
- 1.5.5. Města Letohrad a Žamberk (zodpovídají starostové) vybudují cyklostezku mezi oběma městy do 06/2001.
- 1.5.6. Obec Klášterec nad Orlicí (zodpovídá starosta) vybuduje cyklostezku Zbudov-centrum obce do 12/2004.

Cíl 1.6. Průvodcovská služba

Regionální informační středisko zřídí a bude provozovat průvodcovskou službu pro návštěvníky regionu.

Strategie

1.6.1. RIS vyhlásí záměr provozovat průvodcovskou službu a stanoví kritéria výběru průvodců do 03/99.

1.6.2. RIS vybere průvodce a bude nabízet tuto službu turistům od 05/99.

Záměr - Marketingový plán

2. Vytvořit komplexní marketingový plán a zajistit propagaci navenek i uvnitř regionu za účelem zvýšení počtu a prodloužení a opakování pobytu návštěvníků.

Popis situace:

Analýza SWOT ukázala, že v mikroregionu chybí dostatečně aktivní propagace, cílená na diferencované skupiny návštěvníků, z různých zemí, využívající nejrůznějších forem a marketingových nástrojů i typů médií. Nedostatečně definovaný charakteristický image regionu Orlicko s odpovídající propagační podporou byl rovněž považován za slabou stránku. Pracovní skupina se s těmito aspekty rozvoje cestovního ruchu v oblasti Orlicka vypořádala návrhem záměru zpracovat komplexní marketingový plán jako trvalý nástroj sloužící všem subjektům zainteresovaným v cestovním ruchu k zajištění dostatečného přísunu turistů.

Cíl 2.1. Nalezení mimosezónního zákazníka

SMOO (informační střediska) zajistí zpracování marketingové studie zaměřené na nalezení mimosezónního zákazníka včetně opatření na propagaci směrem k těmto zákazníkům.

Strategie

2.1.1. "3S" připraví návrh zadání marketingové studie do 04/99.

2.1.2. "3S" vyberou zpracovatele studie do 07/99.

2.1.3. Zpracovatel předloží studii zadavateli do 01/2000.

2.1.4. "3S" seznámí s výsledky studie "partnerství 3.1." a rozhodnou o způsobech oslovení mimosezónního zákazníka do 03/2000.

Cíl 2.2. Doprovodné služby a tvorba produktu pro turisty

Města a obce ve spolupráci s podnikateli připraví společnou nabídku služeb cestovního ruchu včetně seznamu aktivit pro všechny roční doby a zajistí jejich prezentaci (pošta, obchody, banky, ubytování, stravování, sport...) a připraví komplexní modulární produkt nabízený turistům prostřednictvím cestovních kanceláří, pořadatelů kongresů apod.

Strategie

- 2.2.1. Regionální informační středisko zpracuje přehled nabízených služeb, které se mohou stát součástí produktu pro turisty do 12/98.
- 2.2.2. "3S" připraví a projedná zadání projektu "příprava produktu pro turisty" do 02/99.
- 2.2.3. "3S" vyberou zpracovatele projektu do 05/99.
- 2.2.4. Zpracovatel představí návrh řešení pro "3S" do 10/99.
- 2.2.5. "3S" seznámí podnikatelskou veřejnost v rámci partnerství s výstupy projektu do 11/99.
- 2.2.6. "3S" ve spolupráci s podnikateli v cestovním ruchu zahájí realizaci projektu do 03/2000.

Cíl 2.3. Image

SMOO ve spolupráci s městy a podnikateli navrhne systém propagace regionu Orlice navenek (Kraj pod Zemskou bránou) a v jeho rámci vytvoří image oblasti a realizují počáteční kroky.

Strategie

- 2.3.1. "3S" projednají a zpracují zadání projektu "Image regionu" do 03/99.
- 2.3.2. "3S" vyberou zpracovatele do 06/99.
- 2.3.3. Zpracovatel představí zadavateli výsledky projektu do 09/99.
- 2.3.4. "3S" seznámí podnikatelskou veřejnost v rámci partnerství 3.1. s výsledky do 10/99.
- 2.3.5. "3S" budou řídit propagační kampaň v období 11/99 - 03/2000.

Záměr - Veřejně soukromé partnerství v CR

3. Vytvořit trvalé partnerství mezi veřejnými a soukromými subjekty zainteresovanými na cestovním ruchu za účelem zefektivnění činnosti jednotlivých subjektů a rozvoje CR.

Popis situace:

Z analýzy SWOT vyplývá, že místní podnikatelé nedostatečně využívají služeb informačních středisek, že konkurence uvnitř regionu dominuje nad spoluprací a koordinací aktivit směřujících k obohacení nabídky a zvýšení kvality pobytu návštěvníků tak, aby se do regionu vraceli. Pracovní skupina si dobře uvědomila, že zatímco první dva záměry řeší na jedné straně fyzické předpoklady pro úspěšný rozvoj cestovního ruchu a na straně druhé marketing a propagaci směrem k potenciálním turistům, je třeba ještě zajistit, aby tyto aktivity měly neustálý kontakt s potřebami podnikatelů v CR. Trvalé partnerství veřejných a neveřejných subjektů zainteresovaných na cestovním ruchu, které bude v regionu hrát plánovací, koordinační a monitorovací úlohu, se jeví jako nejlepší forma, jak tohoto dosáhnout.

Cíl 3.1. Setkávání podnikatelů v CR se zástupci samosprávy

Podnikatelé v CR se budou pravidelně setkávat se zástupci samosprávy a na těchto neformálních schůzkách se budou informovat o svých záměrech, plánech a problémech.

Strategie

- 3.1.1. Informační centra ve spolupráci s obcemi vytvoří seznam pozvaných do 12/98.
- 3.1.2. Starosta Žamberka svolá koordinační schůzku starostů a IC k výběru témat a jejich předjednání do 02/99.
- 3.1.3. "3S" zorganizují první schůzku s podnikateli v 03/99.
- 3.1.4. "3S" vyhodnotí první schůzku, eventuálně přenesou problémy k řešení do zastupitelstev a SMOO do 05/99 a zároveň připraví druhou schůzku.

Cíl 3.2. Předávání informací

Podnikatelé v cestovním ruchu poskytnou a budou aktuálně doplňovat vlastní nabídku do informačních systémů, které udržuje SMOO.

Strategie

- 3.2.1. Regionální informační středisko navrhne okruh sledovaných informací a jejich standard (zdroje, popis informace) do 01/99.
- 3.2.2. RIS navrhne cílové odběratele informací a způsoby prezentace do 02/99.
- 3.2.3. RIS bude prezentovat tento systém předávání informací na schůzce dle 3.1.3.
- 3.2.4. RIS ve spolupráci s vybranou skupinou nejlepších zařízení CR zprovozní systém vzájemného poskytování informací k 05/99.

Cíl 3.3. Podíl obcí na mimosezónním oživení

Města i okresní úřad budou partnerské akce se zahraničím i jiné akce, které pořádají, směřovat do mimosezónních období a budou při jejich organizaci spolupracovat s místními podnikateli v cestovním ruchu.

Strategie

- 3.3.1. Města Žamberk, Letohrad a Jablonné budou prezentovat připravované a plánované akce související s využitím zařízení cestovního ruchu na schůzce dle 3.1.3. a průběžně.
- 3.3.2. Města Žamberk, Letohrad a Jablonné připraví propagaci možností cestovního ruchu v regionu a budou ji každotočně prezentovat minimálně v jednom ze svých partnerských měst střední a západní Evropy.

DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST REGIONU

Pro region Orlice je stejně jako pro většinu českých pohraničních a podhorských oblastí typický velký rozptyl osídlení. Celkem se na jeho území nachází 23 obcí a cca 40 sídel, přičemž 30% obyvatel žije v obcích s méně než 1000 obyvatel, které nemohou nabídnout prakticky žádné služby občanské infrastruktury kromě obchodu, restaurace a hřiště. Jejich obyvatelé si tyto služby musí zabezpečovat zejména v nejbližších městech, kam se dojížděková vzdálenost pohybuje mezi 2 až 12 km. I počet pracovních příležitostí je v těchto sídlech velmi nízký a obvykle 40-60% obyvatel musí za práci vyjíždět. Podniky pak navíc mají na dopravu pracovníků do zaměstnání rozdílné požadavky vyplývající ze směnnosti, sezónnosti a různého začátku a konce pracovní doby.

Udržení dopravního spojení s okolními městy je tak pro značnou část drobných sídel existenční otázkou pro udržení trvalého osídlení. Na druhou stranu jsou dopravní spoje do těchto sídel nerentabilní a z hlediska dopravců nežádoucí, pokud nejsou standardní autobusy obsazeny alespoň 25-30 cestujícími platícími plné jízdné. Současně neexistuje dostatečně velký počet malých autobusů a mikrobusek, které by dopravci mohli nasadit na méně vytížené trasy. Obce (a okresní úřad) jsou tak nuceny každoročně platit ze svých rozpočtů za zachování požadovaných spojů.

Řešení otázky dopravní obslužnosti je možno hledat ve dvou směrech. Na straně nabídky jde o to, aby obce dostávaly současnou úroveň dopravních služeb levněji, případně rozsáhlejší a kvalitnější služby za současnou cenu. Toho je možno dosáhnout hledáním úspor v současném systému koordinovaným postupem dopravců, obcí a velkých zaměstnavatelů, diferenciací vozového parku a zavedením menších vozidel v době mimo špičky, odzkoušením sběrných a linkových taxi.

Dalším řešením zajištění bezpečné dopravní obslužnosti je oddělení cyklistického a pěšího provozu od motorového provozu.

Na straně poptávky je pak možno potřebu dalších autobusových spojů snižovat např. podporou individuální dopravy a sdružováním občanů pro jízdy osobními auty. Význam bude mít i vybudování záchytných parkovišť pro osobní vozy a kola u frekventovaných stanic. Z hlediska bezpečnosti ale i cestovního ruchu jsou významné cyklistické stezky. Jinou cestou je nabídka občanských služeb a pracovních příležitostí ve zmíněných malých sídlech. Dotace na udržení nerentabilních spojů možná mohou být efektivněji využity na podporu vytvoření nových pracovních míst.

Z pohledu vnitrostátní dopravy region leží na silnici I/11 Praha – Ostrava, jejíž význam však zdaleka neodpovídá významu obou koncových měst, a v dosahu klíčové železniční trati 010 Praha – Česká Třebová. Blízkost hranice s Polskem není z dopravního hlediska nijak využita, možnosti letecké dopravy jsou spíše symbolické. Je tedy velice obtížné nalézt realistické projekty, které by zlepšily dostupnost regionu a jeho napojení na mezinárodní dopravní cesty.

Záměr - Efektivita veřejné dopravy**1. Obce ve spolupráci se zaměstnavateli a dopravci zajistí zefektivnění veřejné dopravy v mikroregionu Orlicko.****Popis situace:**

Současná ekonomická situace ČR nedovoluje mrhat prostředky ve veřejné dopravě tak, jak tomu bylo v minulosti. Státní politika ve veřejné dopravě není dostatečně zřetelná a monopolní dopravce ČSAD není současným dotačním systémem tlačěn k tomu, aby poskytoval služby efektivně a kvalitně. Řešení problému nedostatečné dopravní obslužnosti je třeba založit na analytickém přístupu, identifikaci potřeb veřejné dopravy a zejména trvalé komunikaci mezi uživateli a poskytovateli veřejné dopravy za účelem dosažení optimálního využití při omezeném množství finančních prostředků. SWOT analýza ukazuje právě na nedostatečnou koordinaci a návaznost různých druhů dopravy, stejně jako chybějící konkurenci, která by dopravce nutila k modernizaci vozového parku a lepší reflexi potřeb uživatelů systému.

Cíl 1.1. vytvoření poradního sboru Sdružení měst a obcí Orlice pro dopravu

3 města vytvoří koordinační skupinu složenou ze zástupců obcí, podniků, ÚP, škol a dopravců pro řešení problematiky dopravní obslužnosti.

Strategie:

- 1.1.1. Starostové Letohradu, Žamberka, Jablonného a Kunvaldu provedou výběr účastníků setkání a připraví a s účastníky předjednájí program jednání do 12/98
- 1.1.2. Předseda pracovní skupiny KSR pro dopravní obslužnost svolá úvodní setkání zástupců obcí, podniků, škol a dopravců do 15.1.1999, na němž ustaví poradní sbor pro dopravu

Cíl 1.2. optimalizace systému

OkÚ na žádost (zájmového sdružení) obcí zadá zpracování realizovatelného projektu optimalizace dopravy v okrese (varianty jízdních řádů, ceny přepravy, průzkum potřeb).

Strategie:

- 1.2.1. Poradní sbor pro dopravu identifikuje na jednání 15.1.1999 potřebné informace o hospodaření dopravců (cena za 1 km, počet autobusů v systému) a ve spolupráci s OkÚ je od dopravců zajistí.
- 1.2.2. Poradní sbor pro dopravu identifikuje stávající potřeby veřejné dopravy do 18.2.1999
- 1.2.3. Vedoucí referátu dopravy OkÚ poskytne na jednání poradního sboru výsledky průzkumu potřeb prováděného pro potřeby okresního úřadu, do 10.2. 1999

1.2.4. Poradní sbor pro dopravu bude ve spolupráci s OkÚ řešit vlastní požadavky na dopravní obslužnost do 15.3.1999

1.2.5. Poradní sbor pro dopravu bude projednávat další požadavky a úpravy projednávat s okresním úřadem s ohledem na termíny úpravy jízdních řádů.

Záměr - Dopravní informační systém

2. Vytvořit jednotný informační systém všech složek dopravy v mikroregionu Orlicko.

Popis situace:

Optimalizace veřejné dopravy sama o sobě nesplní požadavek na zajištění co nejširšího využití možností nového systému. Systém je třeba "prodat" nejrozličnějším typům uživatelů a umožnit jim snadný a aktuální přístup k informacím o dostupných typech a schematech veřejné dopravy. Jednotný informační systém s veřejně přístupnou databází o dopravních informacích umožní např. návštěvníkům chystajícím se na návštěvu regionu přesně plánovat svůj pohyb. Zároveň může databáze shromažďovat informace nutné pro rozhodování výše vytvořené skupiny pro koordinaci dopravy.

Cíl 2.1. informační systém

Informační centra Sdružení Orlice vytvoří jednotný informační systém veřejné dopravy včetně informací o malých dopravcích a vnější návaznosti.

Strategie:

2.1.1. Informační centra zpřístupní existující databáze dopravních informací (ABUS, IDOS, CIS) do 24.1.1999

2.1.2. Informační centra budou tuto službu v předstihu tuto službu propagovat mezi obyvateli a návštěvníky Orlicka od 1.1.1999

Cíl 2.2. prezentace a propagace

Infocentra navrhnu způsoby prezentace a propagace informací ze systému občanům, podnikům a návštěvníkům regionu.

Strategie:

2.2.1. Informační centra zajistí od ČD, ČSAD a dalších dopravců informace a vytvoří souhrnný jízdní řád pro vlastní město a o odjezdech spojů mimo město do 30.1.1999 a bude jej 4x ročně aktualizovat.

2.2.2. Informační centra navrhnou způsoby a místa prezentace dopravních informací od 30.1.1999

2.2.3. Poradní sbor projedná a odsouhlasí způsoby a místa prezentace od 15.2.1999

Záměr - Doprava pro CR

3. Vytvořit pružnou nabídku dopravních služeb a zlepšit dopravní podmínky pro cestovní ruch.

Popis situace:

SWOT analýza ukazuje, že kromě nedostatečných spojů sloužících každodennímu pohybu osob do zaměstnání, do škol a na úřady se vyskytuje další skupina uživatelů veřejné dopravy, která v menší míře a hlavně v jiných časových a množstevních schématech poptává služby veřejné dopravy. Jedná se o dopravní služby podporující cestovní ruch, pohyb občanů za kulturou a zábavou či sportem. Jedná se tedy o sezonně závislé potřeby, poptávku o víkendech, případně v závislosti na počasí, množství sněhu apod. Kromě toho, je třeba dopravní podporu pro cestovní ruch třeba chápat v širším smyslu tak, aby zahrnovala například tvorbu stezek pro cykloturisty, systém návazné dopravy = automobily, záchytná parkoviště, cyklostezky apod. Propojení jednotlivých projektů s jednotným informačním systémem zajistí, že speciální služby jako např. stojany na horská kola na vybraných autobusových linkách budou dobře známy a využívány.

Cíl 3.1. rekreační jízdní řády

Obce ve spolupráci s dopravci připraví speciální jízdní řády (vybraných spojů) pro účely rekreatantů, návštěvníků a pro využití volného času.

Strategie

3.1.1. Město Jablonné (zodpovídá starosta) ve spolupráci se soukromým dopravcem bude v zimě provozovat víkendovou a prázdninovou linku Jablonné - Čenkovice od 12/98

3.1.2. Město Žamberk (zodpovídá starosta) projedná možnost prodloužení této linky až do Žamberka. 01/99

3.1.3. Poradní sbor pro dopravu projedná požadavky na speciální (rekreační) jízdní řády a ve spolupráci s OkÚ posoudí v rámci optimalizační studie. 02/99.

Cíl 3.2. parkovací místa

Sdružení Orlice ve spolupráci s obcemi identifikuje, označí a bude propagovat systém parkovacích a odstavných ploch pro turistiku

Strategie

- 3.2.1. Letohrad projedná s vlastníky výkup pozemků a v případě příznivé ceny vybuduje odstavné parkoviště před vlakovým nádražím do 06/2000

Záměr – bezpečná doprava do práce a za vzděláním

4. Vytvořit alternativní nabídku bezpečné dopravy obyvatel Orlicka za zaměstnáním a vzděláním.

Popis situace:

SWOT analýza ukazuje, že kromě nedostatečných spojů sloužících každodennímu pohybu osob do zaměstnání, do škol a na úřady se vyskytuje další skupina uživatelů vlastní dopravy a veřejné dopravy, která vyzývá k oddělení cyklistické a pěší dopravy od provozu na komunikacích pro motorová vozidla.

Cíl 4.1. Cyklostezky Orlicka

Sdružení obcí Orlicko s obcemi připraví výstavbu cyklostezek spojující sídla Orlicka sídla okolních regionů k zabezpečení bezpečné dopravy do zaměstnání, do škol a za službami.

Strategie

- 4.1.1. Orlicko připraví a zabezpečí s dotčenými obcemi záměr realizace, projektovou dokumentaci a vlastní výstavbu cyklostezky Žamberk - Pastviny.
- 4.1.2. Orlicko připraví a zabezpečí s dotčenými obcemi záměr realizace, projektovou dokumentaci a vlastní výstavbu cyklostezky Letohrad - Nekoř.
- 4.1.3. Orlicko připraví a zabezpečí s dotčenými obcemi záměr realizace, projektovou dokumentaci a vlastní výstavbu cyklostezky Letohrad - Králíky.
- 4.1.4. Orlicko připraví a zabezpečí s dotčenými obcemi záměr realizace, projektovou dokumentaci a vlastní výstavbu cyklostezky Žamberk – Písečná - Hnátnice (napojení na cyklostezku Letohrad-Ústí nad Orlicí.

UDRŽITELNÝ ROZVOJ VENKOVA

Změny vlastnických vztahů, snížení objemu výroby a současná restrukturalizace zemědělství způsobily ztrátu pracovních příležitostí na venkově. Dřívější snahy o racionalizaci činností cestou koncentrace připravily navíc řadu sídel o základní součásti tradiční infrastruktury, takže existují obavy, že se vesnice stanou buď noclehárnami přilehlých měst či středisky chalupářů. Obavy z naprostého vylidnění vesnic se v regionu sice nepotvrdily, částečně i proto, že nalézt bydlení ve městech je stále obtížné.

Ekonomické aktivity ve venkovském prostoru byly historicky spojovány výhradně se zemědělstvím a lesnictvím, případně s doprovodnými řemesly a službami. Zvýšení intenzity zemědělské výroby při současném snížení počtu pracovníků vedlo poklesu podílu zemědělců na hrubém domácím produktu až na současných asi 5%, což znamená, že většina obyvatel venkova musí hledat zaměstnání v jiných sektorech.

Obce by měly především zvýraznit otázky zachování pracovních míst a získávání dalších. Musí pomáhat při zakládání nových malých a středních podniků, obchodů, živností zejména zajištěním potřebných prostor a pozemků s příslušnými sítěmi. Největší konkurenční výhodou vesnic oproti městům je dostatek volných ploch, kterým však chybí infrastruktura – plyn, kanalizace, voda, nevyhovující jsou telekomunikace i dopravní síť.

Vedle zemědělského podnikání se pro vesnice nabízí šance v aktivitách na úseku rekreace a využití volného času. Obyvatelé měst začnou brzy dávat přednost trávení kratších úseků své dovolené na místech snadno dosažitelných z místa bydliště. Pro venkovský prostor v území, kde není zvláštní koncentrace pamětihodností, je vhodné obnovit předválečnou tradici letních pobytů na zemědělských usedlostech, dnes zvanou agroturistika.

Nové informační technologie nabízejí odstranění nevýhody vzdálenosti a odlehlosti venkovského prostoru. Díky elektronicky zprostředkované výměně informací bude možné na venkově vytvořit nová kvalifikovaná pracovní místa v oblastech jako je účetnictví, poradenství, vzdělávání, překladatelské služby, databanky apod. Výhodou je nižší investiční náročnost při vytváření takovýchto míst, klíčovým problémem je dostatek kvalifikovaných lidí pro tato místa.

Obce i státní správa by ve svých politikách a programech měly zohlednit pozitivní externalitu, které vytváří zemědělské podnikání. Správně vedený zemědělský podnik je podnikem služeb pro životní prostředí, dodavatelem vody, kyslíku a udržované krajiny, což obvykle trh neumí náležitě ocenit. Místní správa proto musí donutit majitele k ošetřování neobdělávaných ploch, k údržbě či odstranění nevyužívaných objektů. Dlouhodobě je žádoucí zaměřit se na racionálnější zásobování vodou z místních zdrojů, využívat přírodního čištění odpadních vod, separace a kompostování odpadů, podporovat vznik a provoz šetrných a obnovitelných zdrojů energie.

Záměr - Udržení "života" na venkově

- 1. Udržet stávající obyvatelstvo na vesnici a podpořit příchod nových obyvatel rozvojem různých funkcí venkova a nalezením nové tváře "živého" venkova.**

Popis situace:

Vesnice je od pradávna synonymem venkova. Pracovní skupina se v tomto záměru rozhodla zaměřit svou práci na zastavěné území ve venkovském prostoru a řešit jej jako oblast se specifickými problémy týkajícími se (1) fyzického vzhledu vesnice - fasády, zahrádky, odpad, veřejná prostranství, atd.; (2) kvality života občanů na vesnici - dostupnost základních služeb, kulturní a společenské vyžití, spolkový život, zájmová činnost atd; a (3) základních funkcí života na vesnici - bydlení, plynovod, drobná výroba, podpora podnikání apod. Pro dosažení tohoto záměru se jeví jako klíčové vyřešení oblasti bydlení a kvalita života.

Cíl 1.1. vytápění v obcích

Sdružení Orlice (obce) ve spolupráci s OkÚ naleznou a doporučí nové způsoby vytápění na venkově (netradiční, alternativní zdroje, šetření)

Strategie

- 1.1.1. Sdružení Orlice s využitím Energetické koncepce okresu vytipuje obce pro zapojení do pilotní fáze projektu do 03/99.
- 1.1.2. Vybrané obce ve spolupráci se Sdružením Orlice rozhodnou na základě Energetické koncepce nebo s využitím zkušeností jiných obcí o způsobu řešení vytápění na svém území do 01/2000.
- 1.1.3. Starosta Písečné a starostové vybraných obcí ve spolupráci se Sdružením Orlice a OkÚ naleznou zdroje financování pilotní fáze projektu v těchto obcích do 09/2000.
- 1.1.4. Obec Písečná (zdpovídá starosta) a další vybrané obce ve spolupráci s KŘR připraví typový projekt a projednají jeho financování z různých zdrojů do 06/2001.
- 1.1.5. Obec Písečná (zdpovídá starosta) a další vybrané obce zrealizují pilotní projekt do 6/2002.

Cíl 1.2. příprava parcel pro bydlení

Obce vytipují pozemky pro bydlení, začnou je připravovat a za pomoci Sdružení Orlice nabízet k zástavbě zájemcům

Strategie

- 1.2.1. Předseda pracovní skupiny Ing. Žďárský vyzve na Valné hromadě Sružení Orlice obce k tomu, aby vytipovaly pozemky pro bydlení, začaly je připravovat a nabízet zájemcům k zástavbě, do 02/99.
- 1.2.2. Obce předají Sdružení Orlice seznam pozemků včetně informace o stavu připravenosti do 04/99.
- 1.2.3. Sdružení Orlice určí formy a způsoby prezentace (informační centra, internet, vývěsky obcí, realitní kanceláře, atd.) a začne parcely nabízet k zástavbě zájemcům od 06/99.
- 1.2.4. Sdružení Orlice zajistí pravidelnou aktualizaci nabídky. Trvale.

Cíl 1.3. kulturní a společenské akce

Obce ve spolupráci se Sdružením Orlice (koordinace) obnoví tradiční akce a připraví a budou realizovat nové aktivity pro rozvoj společenského života

Strategie

- 1.3.1. Starostové tří měst delegují 1-2 zástupce do Komise pro rozvoj společenského života do 02/99.
- 1.3.2. Komise vytvoří kalendář akcí a bude koordinovat jeho naplnění, vyzve všechny, i malé, obce k pořadatelskému, do 04/99.
- 1.3.3. Obce budou poskytovat společenské, kulturní a sportovní akce do kalendáře průběžně s hlavním důrazem na rok 2000.
- 1.3.4. Komise rozhodne o způsobech prezentace a vydá úplný kalendář poprvé k 1.1.2000.

Cíl 1.4. informace o programu SAPARD

Sdružení Orlice a Agrokonzulta bude pravidelně zjišťovat a seznamovat lokální účastníky se stavem přípravy programů EU pro ČR (SAPARD)

Strategie

- 1.4.1. Agrokonzulta Žamberk ve spolupráci s Územním odborem ministerstva zemědělství bude sledovat informace o stavu přípravy programů SAPARD a bude pravidelně informovat Sdružení Orlice. První informace k 1.3.1999.

- 1.4.2. Agrokonzulta Žamberk ve spolupráci s Územním odborem ministerstva zemědělství a Sdružením Orlice identifikuje potenciální zájemce o účast v programu, do 14 dnů po zjištění konkrétních podmínek programu.
- 1.4.3. Sdružení Orlice zorganizuje informační schůzi k programu SAPARD, do 3 týdnů po zjištění konkrétních podmínek programu.

Cíl 1.5. Obnova přirozených center obcí

Přirozená centra obcí a jejich vznik nebo obnova přispějí ke stabilizaci života ve venkovských sídlech regionu Orlice. Vzniknou místa pro aktivizaci občanského života.

Strategie

- 1.5.1. Ve spolupráci s architekty měst bude zpracována studie popisující urbanistické a architektonické disharmonie venkovských sídel regionu Orlicka.
- 1.5.2. Ve spolupráci s architekty měst bude navržen princip a metody nápravy těchto disharmonií.
- 1.5.3. Ve spolupráci se stavebními úřady budou tyto principy a metody využívány v praxi.
- 1.5.4. V obci Kunvald bude modelově realizován projekt obnovy centra obce.

Cíl 1.6. Vytváření technických podmínek pro rozvoj kulturního a sportovního života v obcích , pro rozvoj základních služeb v sociální a zdravotnické sféře Orlicka

Základní podmínkou pro stabilizaci života v obcích Orlicka je vytvoření podmínek pro rozvoj občanského života a podporu sounáležitosti obyvatel se svými obcemi a regionem.

Strategie

- 1.6.1. Sportoviště Orlicka -rozvoj sportovišť a zázemí v areálu Pod černým lesem v Žamberku
- 1.6.2. Sportoviště Orlicka - výstavba krytého plaveckého areálu v Letohradě
- 1.6.3. Sportoviště Orlicka - rekonstrukce ledové plochy v Lukavici
- 1.6.4. Sportoviště Orlicka-umělá ledová plocha Dlouhoňovice
- 1.6.5. Výstavba domů s pečovatelskou službou
- 1.6.6. Rozvoj služeb domácí péče
- 1.6.7. Rozvoj nabídky zdravotnických služeb jejich rozšiřováním a modernizací

Záměr - Tvorba krajiny

- 2. Zajistit obhospodařování půdy ve spolupráci s vlastníky a nájemci pozemků a obcemi tak, aby došlo k zachování kulturního rázu a vzhledu krajiny.**

Popis situace:

Analýza SWOT poukazuje na to, že venkovská krajina na Orlicku není udržována vyhovujícím způsobem. Chybí drobné krajinné prvky, majitelé a nájemci pozemků nerespektují některá nařízení neboť není dobře dořešen jejich postih apod. Pracovní skupina měla za to, že tuto situaci lze řešit zlepšením vzájemné komunikace a společným postupem při plánování rozvoje krajiny.

Cíl 2.1. realizace naprojektovaných akcí

Obce ve spolupráci s příslušnými dotčenými úřady na základě zpracované dokumentace vyberou, připraví a začnou realizovat konkrétní projekty údržby/obnovy krajiny s cílem získat financování na realizaci těchto projektů

Strategie

- 2.1.1. Zástupce Státního pozemkového úřadu , pobočky Ústí nad Orlicí bude informovat na Valných hromadách Sdružení obcí Orlicko o významu pozemkových úprav, průběhu a dokončování pozemkových úprav, zejména o navržených opatření, která jsou obsahem plánu společných zařízení.
- 2.1.2. Sdružení obcí Orlicko a Státní pozemkový úřad , pobočka Ústí nad Orlicí budou průběžně jednat v součinnosti o výběru katastrálních území pro pozemkové úpravy a následné realizace
- 2.1.3. Sdružení obcí Orlicko bude prioritně podporovat realizace navržených opatření ke zpřístupnění pozemků, protierozních, protipovodňových a ekostabilizačních opatření v území svých členských obcí.

Cíl 2.2. jednotná metodika řešení problematiky neudržovaných pozemků

Vybrané, zkušené obce ve spolupráci s OkÚ zpracují vzorové postupy řešení problémů zanedbávaných pozemků

Strategie

- 2.2.1. Ing. Kratochvíl (MěÚ Žamberk) ve spolupráci s Územním odborem ministerstva zemědělství a zástupcem Státní rostlinolékařské služby zpracují výchozí metodiku řešení problémů zanedbávaných pozemků a předají písemnou informaci včetně možných dotací na Valnou hromadu Sdružení Orlice 01/99.
- 2.2.2. Město Žamberk (a případně další obce, které projeví zájem) bude aplikovat metodiku v průběhu roku 1999 a připraví na základě zkušeností obohacenou metodiku a odprezentuje ji na Valné hromadě Sdružení Orlice 01/2000. Zodpovídá Ing. Kratochvíl.

Záměr - Regulační podpora rozvoje venkova

- 3. Posílit regulační úlohu ÚP nejen v zastavěném území, ale i ve volné krajině a koordinovat postup při zpracování ÚPD v rámci mikroregionu.**

Popis situace:

Analýza SWOT našla jako slabou stránku chybějící nebo nekvalitní územní plány obcí v regionu Orlicko. Záměr je reakcí na tuto slabou stránku, neboť potřeba regulačně zaštitit tvorbu krajiny i rozvoj dnešní vesnice byla v diskusi pracovní skupiny velmi zřetelná. Stejně tak byla zřejmá nutnost postupnou tvorbu regulativ koordinovat a vytvořit trvalý mechanismus monitorování stavu a řešení rozvoje venkova.

Cíl 3.1. urbanistická koncepce

Sdružení Orlice (s cílem udržet jednotný ráz obcí) ve spolupráci s urbanisty a OkÚ zpracuje soubor pravidel pro sjednocení urbanistické koncepce sídel mikroregionu Orlice. Tato pravidla budou doporučena k zahrnutí do územně plánovací dokumentace.

Strategie

- 3.1.1. Tři městští architekti navrhnu Zásady (základní strukturu a obsah) Společného Regulativu výstavby pro venkovské území regionu Orlice - a to jak pro zastavěná území, tak pro volnou krajinu. Zásady budou sloužit jako podklad pro zadání zpracovateli. Jednání architektů svolá architekt Žamberka, 06/99
- 3.1.2. Starostové tří měst se dohodnou a zadají zpracování Regulativu na základě Zásad navržených městskými architekty. Jednání svolá starosta Žamberka, 12/99
- 3.1.3. Vybraný architekt/urbanista zpracuje návrh Společného Regulativu a projedná jej se zadavatelem - starostové měst, další starostové menších obcí, vedoucí stavebních úřadů. Projednání svolá zpracovatel, 03/2000
- 3.1.4. Sdružení Orlice bude prezentovat navržený Regulativ veřejnosti formou, která je v regionu běžná - vývěsní tabule, novinové články, veřejná jednání atd. od 05/2000

Cíl 3.2. územní plány

Sdružení Orlice (ve spolupráci s OkÚ) bude propagovat a podporovat zpracování ÚPD v obcích.

Strategie

- 3.2.1. OkÚ - RRR poskytne sdružení Orlice přehled stavu a zpracování ÚPD v obcích Orlicka. Přehled bude sdružením Orlice rozmnožen a rozeslán všem starostům a stavebním úřadům do 01/99
- 3.2.2. OkÚ - RRR ve spolupráci se sdružením Orlice vydá v omezeném očtu výtisků materiál popisující význam ÚPD pro řízení obce a její rozvoj a souvislosti ÚPD s účastí na národních podpůrných programech (např. Program obnovy venkova). Sdružení Orlice poskytne materiál starostům obcí 02/99.
- 3.2.3. Starostové 3 měst ve spolupráci se stavebními úřady a OkÚ - RRR uspořádají 2x ročně seminář na propagaci a vysvětlení významu ÚPD a ÚP pro rozvoj obce. Městští architekti navrhnou témata pro seminář 6 týdnů před jeho uspořádáním. První seminář uspořádá starosta Jablonného, 03/99.
- 3.2.4. OkÚ ve spolupráci se sdružením Orlice bude hledat prostředky na zpracování ÚP pro menší obce a bude obcím zprostředkovat přístup k těmto prostředkům. OkÚ - RRR podá průběžnou zprávu 2x ročně, první 03/99 na semináři.

URČOVÁNÍ PRIORITY

Na schůzi Komise rozvoje regionu 30. listopadu 1998 určili její členové priority ke všem cílům tří akčních plánů: “turistický rozvoj”, “udržitelný rozvoj venkova” a “dopravní dostupnost”.

Účelem bylo poskytnout osobám řídícím zavádění plánu a vedení měst vodítka při hledání lidských a finančních zdrojů potřebných pro zavedení všech 26 cílů Plánu. Všechny cíle jsou pro budoucí ekonomický rozvoj regionu Orlice důležité a všechny budou součástí Plánu.

Nicméně regionální, národní i mezinárodní prostředí a ekonomické podmínky se neustále mění a může nastat situace, kdy bude třeba učinit rozhodnutí ve smyslu upřednostnění některého z cílů nebo omezení buď finančních nebo lidských zdrojů potřebných k naplnění cíle. Členové Komise byli požádáni, aby ohodnotili všech 26 cílů z těchto hledisek: rozvoj regionu, proveditelnost (dvojnásobná váha hodnocení), vytvoření pracovních míst, potenciál přilákání investic, načasování a propojitelnost s jinými cíli. Vyplněný formulář odevzdalo 20 členů Komise rozvoje města.

Za souhrnem poznatků z hlasování následuje seznam nejvýše hodnocených cílů řazený sestupně pro každý akční plán. Číslo v závorce označuje umístění deseti nejvýše oceněných cílů celého Plánu.

Shrnutí poznatků z analýzy hlasování:

- První pohled na tabulku celkových výsledků ukazuje, že v průměru nejlépe byly hodnoceny cíle akčního plánu dopravní dostupnost následovány cílem pro rozvoj turismu. Toto pořadí se dalo předpokládat vzhledem k zaměření celého plánu na ekonomický rozvoj a vzhledem na zvolená kritéria hodnocení. Zejména v části “vliv na investice a pracovních míst” jsou projekty z akčního plánu zaměřeného na udržení rozvoje venkova hodnoceny výrazně níže. Zásadní závěr je však ten, že realizace všech akčních plánů je podstatná pro úspěch strategického plánu, protože

všechny cíle (až na dvě výjimky, které budou diskutovány dále) jsou hodnoceny jako dobře proveditelné a všechny napravují slabé stránky regionu Orlice.

- Nejvýše hodnoceným cílem (projektem) je zřízení komise pro dopravu – poradního orgánu, který vylepší úroveň komunikace a spolupráce veřejného a soukromého sektoru. S výjimkou kategorie „vliv na investice a pracovní místa“ obdržel tento projekt více než 90% možného počtu bodů.
- Nejvýše hodnocené cíle akčního plánu pro rozvoj turismu jsou ty, které se týkají prvního a třetího záměru. První záměr obsahuje infrastrukturu vztahující se na turismus a třetí záměr se zabývá vytvořením veřejně-soukromé spolupráce v turistice. Společně 4 z 7 nejlépe ohodnotilo cíle, které se vztahují na vzájemnou spolupráci radnice a firem.
- Druhé a páté nejvíce ohodnocené byly právě ty cíle, které se zabývají vztahem turismu a infrastruktury. Tyto cíle jsou také ohodnoceny velmi vysoko ve všech kategoriích kromě „vlivu na investice a pracovní místa“.
- V „udržitelném rozvoji venkova“, největší prioritu dostala příprava pozemků na bydlení na venkově, které mohou přilákat nové usedlíky do Orlického regionu a zabránit mladým, aby opustily Orlicko. Relativně velkou známku dostala právě proveditelnost, což znamená, že by tyto cíle měly být uplatněny dokonce i v malých vesnicích.
- Na druhé straně hodnocení stojí za zmínku dva projekty. Shánění mimo sezónních turistů a vytápění na venkově by mělo být ohodnoceno mezi „nejlepších 10“ podle všech kritérií kromě jednoho. Avšak tyto cíle jsou ohodnoceny s nejmenší prioritou, kvůli skepticismu členu komise, s přihlédnutím na jejich proveditelnost.

ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU

RT 1.1	Zařízení cestovního ruchu	[2]
RT 3.1	Informace sdílené mezi radnicemi a firmami	[3]
RT 3.2	Pravidelné schůzky radnice s firmami působící v cestovním ruchu	[4]
RT 1.2	Lepší podpora silnic	[5]
RT 2.3	Zlepšení image regionu	[9]
RT 1.4	Analýza infrastruktury	
		[10]

DOPRAVNÍ DOSTUPNOST

DD 1.1	Poradní sbor pro dopravu	[1]
DD 1.2	Optimalizace dopravního systému	[6]
DD 2.1	Dopravní informační systém*	[7]

UDRŽITELNÝ ROZVOJ VENKOVA

URV 1.2	Příprava pozemku na bydlení*	[7]
---------	------------------------------	-----

* Cíle DD 2.1 a URV 1.2 obdrželi stejný počet bodů.

REALIZACE STRATEGICKÉHO PLÁNU

Strategický plán ekonomického rozvoje regionu Orlicko je v současné době dokončen. Plán je sice komplexní, realizovatelný a věrohodný, ale přesto bude jeho úspěšnost možné posuzovat až podle pozitivních změn, které budou výsledkem splnění jednotlivých úkolů, vedoucích k dosažení cílů a naplňování záměrů tohoto plánu. Dovolíme si předpokládat, že několik desítek osob nevěnovalo svůj drahocenný čas a schopnosti jenom k sepsání dokumentu, ale že jsou pevně odhodláni přispět k uskutečnění tohoto plánu.

Mezi tvorbou strategického plánu a jeho realizací je zásadní rozdíl. Příprava strategického plánu je kreativním procesem, který vyžaduje zapojení co nejširšího okruhu občanů s potřebnými znalostmi a zkušenostmi a rozdílnými pohledy na budoucnost města. Na druhé straně zajištění realizace plánu je úkolem manažerským, který vyžaduje podrobný dohled nad aktivitami mnoha jednotlivců a soukromých i veřejných organizací. Pro tento úkol je třeba vybrat menší skupinu perfektně organizovaných jednotlivců, kteří jsou odhodláni realizaci plánu prosadit a zajistit. Tato komise pro řízení realizace (KŘR) by neměla mít více než 7-9 členů a měli by v ní být zastoupeny všechny důležité osoby, které se podílejí na tvorbě strategického plánu. Komise pro strategický rozvoj navrhla, aby v Komisi pro řízení realizace (KŘR) byly starostové tří měst (P. Šilar, M. Chvátil a J. Krátký), předseda KSR Ing. Adamec, předsedové dvou pracovních skupin Ing. Kopecký a Ing. Ždárský a zástupkyně Sdružení obcí Dr. Frimlová.

Proces strategického plánování vytvořil určité odhodlání mezi lidmi, kteří byli členy Komise, členy různých pracovních týmů, subkomisí a podskupin. Toto nadšení a odhodlání představuje velmi cenný zdroj a podpůrnou základnu pro realizaci strategického plánu. Mnozí z účastníků procesu si chtějí být jisti, že čas a úsilí, které investovali do tohoto projektu, budou odměněny pozitivními ekonomickými změnami, které přinese právě realizace strategického plánu. Z tohoto důvodu je důležité, aby bylo odsouhlaseno racionální schéma, podle kterého bude toto odhodlání možné udržet a dále na něm stavět.

Řízení realizace musí mít dvě složky - vedoucí (politickou), která bude představovat vůli po uskutečnění změn, bude přijímat rozhodnutí a ukládat úkoly, a výkonnou, která bude tyto úkoly plnit. Komise pro strategický rozvoj se shodla na následujícím postupu:

1. Komise pro strategický rozvoj (zastoupená starosty měst) předloží plán městským zastupitelstvům Letohradu, Žamberka a Jablonného, která jej projednají a měla by jej přijmout na prvním pracovním jednání po komunálních volbách 1998, leden 1999. Přijetí plánu v těchto zastupitelstvech vyřeší otázku splnění cílů, které jsou v kompetenci a v silách jednotlivých měst, a zároveň vyjádří vůli těchto měst podílet se na plnění úkolů regionálního charakteru.
2. Městská zastupitelstva všech tří měst schválí předání zodpovědnosti za řízení a kontrolu plnění plánu Komisi pro řízení realizace (KŘR).
3. Komise pro řízení realizace následně představí plán (či pouze jeho "regionální" část) všem obcím na území "Sdružení Orlice", tedy i těm, které se na jeho

zpracování nepodílely. Těmto obcím by měla být dána možnost přihlásit se rovněž k záměrům a cílům plánu, v termínu únor 1999.

4. Na základě výsledků bodu 3. bude plán předložen Valné hromadě Sdružení Orlice s cílem schválit jej jako plán celého sdružení a zajistit tak větší podporu celému projektu v únoru 1999.
5. Současně s bodem 3. KŘR předloží plán Regionální koordinační skupině připravující strategii regionálního rozvoje budoucího Pardubického kraje a zajistí, aby se rozhodující záměry a cíle plánu staly součástí této strategie.
6. Vybrané projekty s přeshraničním dosahem, např. 1.3, 1.5 a 2.1. Akčního plánu pro cestovní ruch nebo 1.1, 1.3 a 3.1. z části pro rozvoj venkova, by měla KŘR uplatňovat rovněž v rámci příhraniční spolupráce (program CREDO) v Euroregionu Glacensis..
7. Komise pro řízení realizace by se měla scházet pravidelně, zpočátku minimálně jednou za měsíc, později čtvrtletně, aby reagovala na aktuální situaci. Měla by podávat cca dvakrát za rok zprávy o stavu realizace cílů plánu zastupitelstvům, aby bylo zajištěno, že všechny cíle budou splněny včas.
8. Doporučuje se, aby se celá širší Komise pro strategický rozvoj znovu sešla zhruba v září 1999 a prošla dosavadní postup realizace a odsouhlasila změny v plánu, které budou brát v úvahu změny v ekonomickém prostředí a nové hrozby a příležitosti, na které by se region měl v té době zaměřit.

Celkově je strategický plán ekonomického rozvoje regionu Orlicko živým dokumentem. Realizace musí být pečlivě sledována a plán musí být podle potřeby doplňován a upravován. Zodpovědností komise pro řízení realizace a všech občanů regionu, kteří se na plánu podíleli, bude zajistit, že záměry, cíle a strategie zůstanou důvěryhodné a relevantní - a že budou zrealizovány.